

Voorstel aan de raad

Aan de gemeenteraad
Gemeente Steenwijkerland
Vendelweg 1
8331 XE Steenwijk

Steenwijk, 16-12-2014
Nummer voorstel: 2015/4

Voor raadsvergadering d.d.: 13-01-2015
Agendapunt:

Onderwerp:

Diverse verordeningen Participatiewet en Wet maatregelen Wet werk en bijstand (WWB)

Aan de raad van de gemeente Steenwijkerland wordt voorgesteld te besluiten:

Conceptbesluit:

1. De volgende verordeningen met ingang van 1 januari 2015 vast te stellen:
 - Maatregelenverordening Participatiewet , IOAW en IOAZ Steenwijkerland 2015
 - Verordening Re-integratie Participatiewet Steenwijkerland 2015
 - Verordening verrekening bestuurlijke boete bij recidive Steenwijkerland 2015
 - Verordening individuele inkomenstoeslag Steenwijkerland 2015
 - Verordening Cliëntenparticipatie Werk en Inkomen Steenwijkerland 2015
 - Verordening individuele studietoelage Steenwijkerland 2015
 - Verordening loonkostensubsidie Participatiewet Steenwijkerland 2015
 - Verordening Tegenprestatie Participatiewet Steenwijkerland 2015
2. De volgende verordeningen met ingang van 1 januari 2015 in te trekken:
 - Maatregelenverordening Wet werk en bijstand 2013
 - Maatregelenverordening IOAW en IOAZ 2013
 - Re-integratieverordening Wet Werk en Bijstand
 - Verordening verrekening bestuurlijke boete bij recidive 2013 Steenwijkerland
 - Verordening langdurigheidstoeslag Steenwijkerland 2009
 - Verordening Cliëntenparticipatie Werk, Inkomen en Zorg gemeente Steenwijkerland
3. De Toeslagenverordening Wet Werk en Bijstand 2013 met ingang van 1 juli 2015 in te trekken.

Samenvatting:

Vanaf 1 januari 2015 treedt de Participatiewet en de Wet maatregelen Wet werk en bijstand in werking. Op grond van deze wetten zijn gemeenten verplicht een aantal nieuwe verordeningen vast te stellen en bestaande verordeningen aan te passen.

U heeft op 28 oktober jl. het Beleidsplan Participatiewet Gemeente Steenwijkerland 2015-2016 vastgesteld. Voortvloeiend uit de nieuwe Participatiewet, de Wet maatregelen WWB en het beleidsplan moet de raad in verordeningen nadere regels vaststellen.

Voor een deel gaat het om verordeningen die ook nu van kracht zijn, maar onder de nieuwe wet aanpassing behoeven. Dit zijn:

- Maatregelenverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ Steenwijkerland 2015; (Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Werknemers/Zelfstandigen).
- Verordening Re-integratie Participatiewet Steenwijkerland 2015;
- Verordening verrekening bestuurlijke boete bij recidive Steenwijkerland 2015;
- Verordening individuele inkomenstoelage Steenwijkerland 2015 (vervangt de verordening langdurigheidstoelage);
- Verordening Cliëntenparticipatie Werk en Inkomen Steenwijkerland 2015.

De nieuwe verordeningen die vastgesteld moeten worden zijn:

- Verordening individuele studietoelage Steenwijkerland 2015
- Verordening loonkostensubsidie Participatiewet Steenwijkerland 2015;
- Verordening Tegenprestatie Participatiewet Steenwijkerland 2015.

De voorliggende verordeningen zijn in samenwerking met de beleidsadviseurs van de gemeenten Meppel, Westerveld, Staphorst en Zwartewaterland en de IGSD Steenwijkerland/Westerveld opgesteld. Omdat de uitvoering van deze wetten bij de IGSD S-W ligt zijn onze verordeningen vrijwel identiek aan de verordeningen van de gemeente Westerveld . Ook is aansluiting gezocht bij de voorstellen in de regio IJssel Vecht, omdat het uitgangspunt is dat de instrumenten in het kader van de Participatiewet in de regio zoveel mogelijk op elkaar afgestemd worden. Dit is een belangrijk uitgangspunt voor het realiseren van de doelstellingen zoals vastgelegd is in het Beleidsplan Participatiewet.

De Toeslagenverordening Wet werk en bijstand wordt met ingang van 1 juli 2015 ingetrokken. Per 1 januari 2015 krijgen bijstandsgerechtigden een lagere uitkering als ze met één of meer mensen vanaf 21 jaar in hetzelfde huis wonen, de zogeheten kostendelersnorm. Uitkeringsgerechtigden die onder het overgangsrecht van deze kostendelersnorm vallen behouden tot 1 juli 2015 hun oude bijstandsnorm inclusief toeslag op grond van de Toeslagenverordening.

Formeel hoeven een aantal verordeningen niet ingetrokken te worden omdat de wettelijke grondslag komt te vervallen. Voor de duidelijkheid is er voor gekozen dit wel voor te stellen.

Voor de volledige inhoud van de verordeningen wordt verwezen naar de bijlagen.

In bijlage 1 bij deze rapportage wordt per verordening een korte toelichting gegeven.

Argumenten

De verordeningen zijn een vertaling van de beleidskaders die zijn vastgelegd in de Participatiewet, de Wet maatregelen WWB en in het Beleidsplan Participatiewet. Het beleid van de gemeente is er op gericht om inwoners te laten participeren door middel van werken en als een betaalde (nog) niet bereikbaar is, actieve deelname aan de samenleving naar vermogen. Voor mensen die het echt nodig hebben is er (financiële) ondersteuning. Misbruik en oneigenlijk gebruik wordt bestreden en voorkomen. Dit is conform de lijn van het landelijk beleid.

Kanttekeningen

De verordeningen zijn voor een groot deel gebaseerd op de modelverordeningen van de VNG. Zoals hiervoor al is aangegeven is aansluiting en afstemming met de SSZWM gemeenten en de regio IJssel Vecht. Door de vele ontwikkelingen die er nog zijn is er gekozen voor een vergaande delegatie aan het college. Op basis van de gemeenschappelijke regeling Intergemeentelijke sociale dienst Steenwijkerland/Westerveld is deze bevoegdheid overgedragen aan het bestuur van de IGSD S-W die verantwoordelijk is voor het uitvoeringsbeleid.

Financiële toelichting

Het betreft reguliere uitvoering van de wetgeving die uit de beschikbaar gestelde budgetten bekostigd worden.

Communicatietraject en openbaarheid

De verordeningen zijn ter advisering voorgelegd aan de Stichting Cliëntenraad Steenwijkerland. Naast een aantal toelichtende vragen heeft de Cliëntenraad een positief advies gegeven over deze verordeningen.

Bijlage 1: Toelichting op de verordeningen Participatiewet en Wet maatregelen Wet werk en bijstand

Verordening verrekening bestuurlijke boete bij recidive Steenwijkerland 2015

Deze verordening vervangt de verordening verrekening bestuurlijke boete bij recidive 2013.

De verordening moet opnieuw worden vastgesteld op grond van de Participatiewet omdat de wettelijke grondslag voor de oude verordening komt te vervallen.

Ten opzichte van de oude verordening vinden inhoudelijk twee veranderingen plaats.

Aan het derde lid van artikel 3 van de verordening is toegevoegd:

1. de vrijlating van inkomsten uit arbeid van een persoon die medisch uren beperkt is (artikel 31, tweede lid, onderdeel z, Participatiewet) en
2. de alleenstaande ouder-kop (artikel 31, tweede lid, onderdeel d, van de Participatiewet in samenhang met artikel 2, zesde lid, van de Wet op het kindgebonden budget).

ad. 1

Ook in de oude verordening werd bij verrekening van bestuurlijke boetes in het geval van recidive geen vrijlating op het inkomen uit arbeid toegepast. De Participatiewet kent een extra mogelijkheid om inkomsten uit arbeid vrij te laten. Het gaat om mensen bij wie vast staat dat zij om medisch objectiveerbare redenen geen volledige baan kunnen uitoefenen. Bij verrekening van een recidiveboete tellen deze inkomsten echter ook gewoon mee.

ad. 2.

Alleenstaande ouders ontvangen vanaf 1 januari 2015 een uitkering die even hoog is als die van een alleenstaande. Via het kindgebonden budget ontvangen zij een alleenstaande ouderkop. Het kindgebonden budget is een inkomensafhankelijke regeling. De Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (AWIR) is van toepassing op inkomensafhankelijke regelingen. Inkomensafhankelijke regelingen op grond van de AWIR worden niet tot het inkomen en vermogen (middelen) gerekend in het kader van de bijstand. Door de alleenstaande ouder-kop wel expliciet tot de middelen te rekenen, is het inkomen waarmee de bestuurlijke boete kan worden verrekend hoger. Dit komt ook overeen met de huidige situatie (2014) waarin in geval van recidive de bestuurlijke boete met de alleenstaande ouder norm kan worden verrekend.

Verordening individuele inkomenstoeslag 2015 Steenwijkerland

De langdurigheidstoeslag komt per 1 januari 2015 te vervallen. Daarvoor in de plaats komt de individuele inkomenstoeslag.

Het grote verschil tussen de langdurigheidstoeslag en de individuele inkomenstoeslag is het volgende. Het college is verplicht de langdurigheidstoeslag te verstrekken, wanneer een persoon aan alle voorwaarden voldoet (artikel 36, eerste lid, Wet werk en bijstand). Vanaf 1 januari 2015 kan het college op verzoek een individuele inkomenstoeslag toekennen, wanneer een persoon aan alle voorwaarden voldoet (artikel 36, eerste lid, Participatiewet). Hieronder zetten we de voorwaarden voor u op een rij:

Voorwaarden langdurigheidstoeslag

1. een langdurig laag inkomen hebben
2. geen in aanmerking te nemen vermogen
3. geen uitzicht op inkomensverbetering

Voorwaarden individuele inkomenstoeslag

1. een langdurig laag inkomen hebben
2. geen in aanmerking te nemen vermogen
3. gelet op omstandigheden geen uitzicht op inkomensverbetering

De verordening individuele inkomenstoeslag vult de voorwaarden genoemd onder punt 1 nader in. Deze zijn gelijk aan de verordening langdurigheidstoeslag. Langdurig is drie jaar en laag inkomen is een inkomen op bijstandsniveau.

De voorwaarde genoemd onder punt 2 is wettelijk bepaald.

De voorwaarden genoemd onder punt 3 worden in beleidsregels uitgewerkt die het Dagelijks Bestuur van de IGSD zal vaststellen.

Verder vult de verordening de hoogte van de individuele inkomenstoelage en de wijze van indexering in. De bedragen zijn iets hoger dan in de oude verordening. Bij de indexering wordt aangesloten bij de ontwikkelingen van de consumentenprijsindex van het Centraal Bureau voor de Statistiek.

Maatregelenverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ 2015 Steenwijkerland.

De nieuwe maatregelenverordening vervangt de maatregelenverordening WWB en de maatregelenverordening IOAW en IOAZ.

De hoogte van maatregelen voor een aantal gedragingen is met ingang van 1 januari 2015 wettelijk bepaald, te weten 100%. Het gaat om gedragingen die te maken hebben met de plicht tot arbeidsinschakeling (artikel 9, eerste lid, Participatiewet). Dit worden de geüniformeerde arbeidsverplichtingen genoemd (artikel 18, vierde lid, Participatiewet). Alleen de duur van deze maatregelen (één, twee of drie maanden) moet de gemeente bij verordening regelen. In de voorliggende verordening is gekozen voor de duur van één maand, omdat wij inschatten dat de negatieve gevolgen van een langere periode van verlaging van de uitkering met 100% groter zijn dan het gewenste effect van een maatregel en de opgelegde maatregelen fors hoger zijn dan de huidige maatregelen. Een aantal maatregelen wegens schending van deze geüniformeerde arbeidsverplichtingen waren ook opgenomen in de oude Maatregelenverordening. In de oude verordening golden echter veelal lagere maatregelen.

Daarnaast is er een aantal maatregelwaardige gedragingen wegens het niet nakomen van de plicht tot arbeidsinschakeling die nauw verwant zijn aan de maatregelen wegens schending van de geüniformeerde arbeidsverplichtingen. Reden waarom de hoogte van deze maatregelen daarop is afgestemd.

Het bovenstaande heeft tot gevolg dat de maatregelen wegens schending van de plicht tot arbeidsinschakeling in de nieuwe verordening hoger uitvallen dan in de oude verordening. In de bijlage treft u een vergelijking aan tussen de maatregelen uit de oude en nieuwe Maatregelenverordening.

Ook voor wat betreft de IOAW en IOAZ is ten aanzien van de hoogte van de maatregelen aansluiting gezocht bij die in het kader van de Participatiewet. Anders krijgen uitkeringsgerechtigden in het kader van de IOAW en IOAZ voor dezelfde gedraging een lagere maatregel dan bijstandsgerechtigden.

In de Maatregelenverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ wordt dit in de artikelsgewijze toelichting op artikel 10, eerste lid, als volgt omschreven:

‘Met de Wet Maatregelen WWB zijn geüniformeerde arbeidsverplichtingen en bijbehorende maatregelen geïntroduceerd. Er is voor gekozen bij de zwaarte van de afstemming aan te sluiten bij de forse maatregelen voor het schenden van geüniformeerde arbeidsverplichtingen. Dit omwille van eenvoud en duidelijkheid. Bovendien zijn diverse geüniformeerde arbeidsverplichtingen verwant aan de gedragingen als bedoeld in de artikelen 8 en 9 van deze verordening.’

Verordening loonkostensubsidie Participatiewet 2015 Steenwijkerland

Tot de doelgroep van de loonkostensubsidie behoren personen die niet in staat zijn om met een volledige baan het wettelijke minimumloon te verdienen. Zij kunnen niet dezelfde arbeidsprestatie verrichten als de gemiddelde werknemer in een bepaalde functie. De verordening regelt op welke wijze wordt vastgesteld of een persoon tot de doelgroep behoort en de wijze waarop de loonwaarde wordt vastgesteld.

Tot deze doelgroep zullen bijvoorbeeld behoren, personen die niet volledig en duurzaam arbeidsongeschikt zijn met een beperkt arbeidsvermogen die voorheen onder de Wet Wajong vielen en personen die nu op de Wsw-wachtlIJst staan. Deze personen behoren vanaf 2015 tot de doelgroep van de Participatiewet.

Verordening Re-integratie Participatiewet 2015 Steenwijkerland

De doelgroep die voor ondersteuning bij arbeidsinschakeling van de Participatiewet in aanmerking komt is breder dan die onder de WWB. Zo behoren bijvoorbeeld personen, die nu onder de doelgroep van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) vallen, vanaf 1 januari 2015 tot de doelgroep van de Participatiewet. Dat geldt ook voor arbeidsongeschikten met arbeidsvermogen die nu onder de Wet Wajong vallen. Ook deze behoren vanaf januari 2015 tot de doelgroep van de Participatiewet. Het gaat om personen die vanaf 1 januari 2015 een beroep doen op de Participatiewet en niet reeds een SW-dienstbetrekking hebben of uitkering op grond van de Wet Wajong.

De re-integratieverordening bevat daarom vanaf 2015 ook voorzieningen die mede dan wel specifiek gericht zijn op deze nieuwe doelgroep zoals:

- de no-riskpolis en
- de Participatievoorziening beschut werk.

In de bijlage treft u de verschillen aan tussen de oude en nieuwe verordening.

Verordening individuele studietoelage Steenwijkerland 2015

Personen bij wie is vastgesteld dat ze niet in staat zijn het minimumloon te verdienen, kunnen een individuele studietoelage aanvragen als ze studeren. Het afronden van een studie versterkt de positie op de arbeidsmarkt. Een diploma is een bewijs tegenover werkgevers dat iemand gemotiveerd is en veel in zijn mars heeft. Gemeenten zijn vrij om de hoogte en frequentie van de betaling van de toelage te bepalen. Personen die tot deze doelgroep behoren kunnen maandelijks in aanmerking komen voor € 100,00 aan bijzondere bijstand.

Verordening Tegenprestatie Participatiewet Steenwijkerland 2015

Personen bij wie is vastgesteld dat de verwachting is dat niet binnen een jaar een betaalde baan wordt gevonden, krijgen de verplichting een tegenprestatie te verrichten. Het wordt nadrukkelijk niet als re-integratie instrument gezien, maar het betreft het leveren van een nuttige bijdrage aan de samenleving. Wanneer een persoon volledig en duurzaam arbeidsongeschikt is, wordt de tegenprestatie niet verplichtend opgelegd maar zal wel gestimuleerd worden.

De tegenprestatie wordt naar vermogen verricht en moet passend zijn. Rekening wordt gehouden met omstandigheden als leeftijd, opleiding, werkervaring, mantelzorgtaken en nadere relevante persoonlijke omstandigheden. Personen kunnen zelf invloed hebben op de invulling van de tegenprestatie door zelf een plan/voorstel voor te leggen.

De tegenprestatie mag uitdrukkelijk geen verdringing van arbeid tot gevolg hebben of financieel gewin tot doel hebben.

Op basis van deze verordening worden door het college nadere beleidsregels ontwikkeld over o.a. aard, duur en omvang van de tegenprestatie.

Verordening cliëntenparticipatie

Alleen een technische aanpassing.

Bijlagen bij het voorstel

- Maatregelenverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ Steenwijkerland 2015;
- Verordening Re-integratie Participatiewet Steenwijkerland 2015;
- Verordening verrekening bestuurlijke boete bij recidive Steenwijkerland 2015;
- Verordening individuele inkomenstoeslag Steenwijkerland 2015
- Verordening Cliëntenparticipatie Werk en Inkomen Steenwijkerland 2015.
- Verordening individuele studietoelage Steenwijkerland 2015
- Verordening loonkostensubsidie Participatiewet Steenwijkerland 2015;
- Verordening Tegenprestatie Participatiewet Steenwijkerland 2015.
- Bijlage vergelijking percentages maatregelen oude en nieuwe Maatregelenverordening en verschillen oude en nieuwe Re-integratieverordening.
- Advies Stichting Cliëntenraad Steenwijkerland

Ondertekening

De secretaris

De burgemeester

S.S. Weistra

M.A.J. van der Tas

Betrokken partijen

afdeling

MO

adviseur

Jan Knol, tel.: 0521-538654, email: jan.knol@steenwijkerland.nl

behandeld in raadscommissie

x ☐ ja, nl. 16 -12-2014

☐ nee

Raadsbesluit

Steenwijk, 13-1-2015
Nummer: 2015/4

De raad van de gemeente Steenwijkerland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 25-11-2014, nummer 2015/4;

b e s l u i t :

1. De volgende verordeningen met ingang van 1 januari 2015 vast te stellen:
 - Maatregelenverordening Participatiewet , IOAW en IOAZ Steenwijkerland 2015
 - Verordening Re-integratie Participatiewet Steenwijkerland 2015
 - Verordening verrekening bestuurlijke boete bij recidive Steenwijkerland 2015
 - Verordening individuele inkomenstoeslag Steenwijkerland 2015
 - Verordening Cliëntenparticipatie Werk en Inkomen Steenwijkerland 2015
 - Verordening individuele studietoelage Steenwijkerland 2015
 - Verordening loonkostensubsidie Participatiewet Steenwijkerland 2015
 - Verordening Tegenprestatie Participatiewet Steenwijkerland 2015
2. De volgende verordeningen met ingang van 1 januari 2015 in te trekken:
 - Maatregelenverordening Wet werk en bijstand 2013
 - Maatregelenverordening IOAW en IOAZ 2013
 - Re-integratieverordening Wet Werk en Bijstand
 - Verordening verrekening bestuurlijke boete bij recidive 2013 Steenwijkerland
 - Verordening langdurigheidstoeslag Steenwijkerland 2009
 - Verordening Cliëntenparticipatie Werk, Inkomen en Zorg gemeente Steenwijkerland
3. De Toeslagenverordening Wet Werk en Bijstand 2013 met ingang van 1 juli 2015 in te trekken.

De raad voornoemd,
de griffier,

de voorzitter,

A. ten Hoff

M.A.J. van der Tas